

ВТОРО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ“
Монтана, ул. „Цар Иван Александър“ № 35,
тел. 096-305698, 302452, факс 096-305698
e-mail: info-1201004@edu.mon.bg, www.vtoro-montana.com

Вх. № ОД-05-1144/01.07.2024г.

ДОКЛАД
ЗА ВНАСЯНЕ НА ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА
УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА
„НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ“ ЗА ПЕРИОДА 2023-2028 Г.

I. Въведение

Стратегията е изработена в съответствие с изискванията на чл. 263, ал. 1, т. 1, ал. 4 и ал. 6 от Закона за предучилищното и училищно образование.

Стратегията е актуализирана на основание изм. и доп. на ЗПУО с ДВ. бр.11 от 2 Февруари 2023 г., приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 1/25.09.2023 г., и е утвърдена със заповед № 13-47/ 25.09.2023 г. на директора на училището. Стратегията е одобрена от Обществения съвет (Протокол № 1/09.10. 2023 г.).

Основни средства за конкретизация и реализиране на стратегията са:

- План за изпълнение на стратегията за периода 2023-2028 г
- Годишни планове за изпълнение на стратегията
- Училищните програми, годишните училищни планове,

организационноуправленската структура на училището

- Правилникът за дейността на училището
- Правилникът за вътрешния трудов ред
- Дейностите по образователни и културни проекти, планове на

функционалните звена в училището и персоналните планове на членовете на училищната общност. Оперативните цели и дейностите в Стратегията на училището намират реализация в изготвените годишни планове и отчети на гимназията за съответната учебна година . Планът за изпълнение на стратегията е организиран по приоритетни области и специфичните цели, осигуряващи постигането на основната цел на стратегията и съответните дейности и конкретните мерки и инструменти за тяхното реализиране. Индикаторите за постигането на целите са съобразени с методологията за мониторинг и оценка на напредъка.

Настоящата стратегия за развитие на Второ СУ „Никола Й. Вапцаров“, гр. Монтана за периода 2023 – 2028 година очертава в дългосрочен план пътя и насоките за развитие, основните тенденции, цели, задачи и приоритети в дейността на училищната институция, както и ресурсите, с които училището ще постигне нейното изпълнение. С реализирането на стратегията ще се отговори на очакванията на всички участници в образователния процес:

1. Учениците – създаване на оптимални условия за обучение, възпитание и социализация на всеки ученик съобразно индивидуалните му способности и потребности чрез изграждане на образователно пространство, в което да намери себе си, да почувства и съпреживее ситуация на успех в процеса на своето обучение.

2. Родителите – удовлетворяване на очакванията за съвременна организация на образователния процес и постигане на по-високо качество и резултати от училищното образование в модерна образователна среда.
3. Обществото и пазара на труда – удовлетвореност от професионалното си развитие и от постиженията на учениците, свързани с формиране у учениците на социално-значими жизненни ценности, професионално-личностни компетенции, които да отговарят на потребностите на обществото.
4. Педагогическите специалисти – формиране у учениците на нагласа за непрекъснато образование, саморазвитие и самореализация.

Второ СУ „Никола Й. Вапцаров“, гр. Монтана е общинско средишно училище. В училището е създадена добра система на организация на всички видове дейности, съгласуваност и отчетност на резултатите. Правилното планиране на образователната дейност, умелото ѝ осъществяване и контрол допринасят за усъвършенстване качеството на организацията, структурата и методиката на обучение в училище. Педагогическите специалисти и учениците се включват активно в образователни, културни и социални инициативи, организирани на училищно, общинско, областно и национално ниво. Осъществяват се дейности, свързани както с образователната дейност, така и широк спектър от извънкласни и извънучилищни дейности.

II. Анализ на факторите на средата

1. Анализ на вътрешната среда:

1.1. Състояние на образователния процес

В процеса на обучение особено внимание се отделя на стимулиране интереса на учениците към овладяване на книжовния български език като основна предпоставка за успешно възприемане на учебното съдържание по всички учебни предмети. Голямо значение за учениците в гимназиалния етап има и изучаването на предметите от профилираната подготовка, в т.ч. и обучението по чужд език. Утвърждава се тенденцията за постоянно нарастване качеството на подготовката на завършващите средно образование. Голяма роля за качествената урочна работа има педагогическият екип на училището – високо квалифицирани учители, прилагащи съвременни методи на обучение и възпитание в работата си.

Удовлетворяващо е представянето на учениците на състезания и конкурси на различни нива, както и включването им в различните извънкласни дейности, с които се цели учениците да получат възможност за лична и творческа изява, да се впишат в училищната среда.

1.2. Управление на ресурсите: постигнати цели

1. Изготвени и актуализирани са основните училищни документи в съответствие със ЗПУО и ДОС:

- училищни учебни планове;
- правилници, планове;

2. Изградени са постоянни училищни комисии за планиране и организация на основните направления в дейността на училището.

3. Създадени са условия за целодневна организация на учебния ден.

4. Кадрово са осигурени общообразователната и профилираната подготовка.

5. Поддържа се оптимален за пълноценното осъществяване на дейността на училището състав на непедагогическия персонал.

6. Разработена е система от критерии и показатели за оценка на дейността на учителите и служителите в училището, обвързана с резултатите и постиженията.

7. Осъществява се ефективен контрол на директора и ЗДАСД съобразно целите на стратегията и на дейностите в процеса на училищното образование и своевременно предприемане на действия за тяхното подобряване.

8. Изгради се училищна система за качество:

- Разработване на общи и специфични училищни стандарти за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на училищната среда, възпитание на учениците и училищно партньорство.

- Създаване на условия за повишаване реалните резултати от възпитанието и обучението – засилване качеството на предварителната подготовка, спазване задълженията произтичащи от ЗПУО и вътрешните правилници и наредби.

9. Адаптират се политики за постигането на образователните цели спрямо ЗПУО и стандартите.

10. Постоянно се повишава мотивацията за работа на учителите, повишава се квалификацията им, насърчава се участието им в урочната и извънкласната дейност, усъвършенства се комуникацията между учителите, развива се позитивно отношение учител-ученик.

11. Полагат се много усилия за учениците като партньори в обучението – да участват активно в учебния процес, да проявява самостоятелност и креативност, да се включват в разнообразни състезания, конкурси, олимпиади. Затегнати са мерките за присъствието на учениците, прилагат се ефективни мерки за поддържане на дисциплината в училище.

12. Осъществява се подкрепа за личностното развитие на учениците, превенция на обучителните трудности и ранно оценяване на риска, предотвратяване на причините за отпадане от училище.

13. Осъществяват се дейности, свързани с учителите – повишаване мотивацията им за работа, повишаване на квалификацията им, насърчаване комуникацията между учителите, използване на разнообразни форми за проверка на знанията и уменията, развиване на позитивно отношение учител-ученик.

14. Осъществяват се дейности, свързани с учениците – ангажиране за активно участие в учебния процес, постигане на обратна връзка, затягане мерките за присъствието на учениците, ефективни мерки за поддържане на дисциплината в училище, мотивиране на учениците за участие в състезания, конкурси, олимпиади.

15. Активно и целенасочено се работи по европейски проекти, които съдействат за повишаване качеството на образованието и за обогатяване на МТБ на училището.

16. Осъществяват се дейности, свързани с училищната институция – подобрява се МТБ, открит е нов иновативен кабинет по природни науки, реновирани са актовата зала за изява на училищните таланти, библиотеката и читалнята; използват се ИКТ в учебния процес, осигурява се интерактивно обучение, постоянно се реализират училищни, национални и международни проекти, работи се съвместно с читалища, музеи, библиотеки, педагогически си взаимодействат училище и семейство.

17. Активно се работи за реализиране на училищния и държавен прием, приет от Педагогическия съвет – през новата учебна година приемът на ученици в 8. клас да бъде за професиите „библиотекар“ и „фотограф“.

1.3. Състояние на институционалната среда

Второ СУ „Никола Й. Вапцаров“, гр. Монтана е общинско средищно училище. Броят на учениците в дневна форма за предходната учебна година е 466 , разпределени в 21 паралелки. В училището е създадена добра система на организация на всички видове дейности, съгласуваност и отчетност на резултатите. Правилното планиране на

образователната дейност, умелото ѝ осъществяване и контрол допринасят за усъвършенстване качеството на организацията, структурата и методиката на обучение в училище. Общият среден успех на училището за учебната 2022/2023 година е много добър – 4,54 . Педагогическите специалисти и учениците се включват активно в образователни, културни и социални инициативи, организирани на училищно, общинско, областно и национално ниво. Осъществяват се дейности, свързани както с образователната дейност, така и широк спектър от извънкласни и извънучилищни дейности.

През учебната 2023/2024 година в училището се обучават 446 ученици от I до XII клас.

Целодневна организация на учебния ден е създадена за 188 ученици от начален етап - 9 групи.

Целодневна организация на учебния ден е създадена за 25 ученици от прогимназиален етап (10-та сборна група).

В училището се обучават 18 ученици със специални образователни потребности.

Учениците с различен етнически произход (ромски) са 10 % от общия брой на учениците.

Училищната общност е много добре функционираща – формиран е Обществен съвет, Ученически съвет, училището осъществява пълноценно сътрудничество с други училища.

8. Квалификацията на учителите е изведена като водещ училищен приоритет; прилагат се форми на наставничество на млади и новоназначени учители, както и на такива, които за известен период са били извън системата на училищното образование.

9. От 2021 г. Второ СУ «Никола Вапцаров» е иновативно училище с иновация, свързана с НП „Иновации в действие, Модул 1: Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации между училища, публични изяви и продукти, представящи обмена на иновации“

10. Училището развива активна дейност по европейски и международни проекти.

2. Анализ на външната среда:

Среда	Тенденции	Последствия
1	2	3
обществена	ЗПУО – образованието е национален приоритет. Разминаване между обществените потребности и продукта на образованието.	Качествена промяна във философията на образователната система: нова образователна структура, организацията на обучение, гъвкавост и свобода на учебните планове и програми, ново отношение към ученика и учителя и неговата квалификация и кариерно израстване, оптимизирана система на оценяване, форми за цялостна и индивидуализирана подкрепа на учениците и др.
икономическа	Социални неравенства – ниски доходи на семействата, безработни родители.	Недостатъчна материална осигуреност на ученика.
социална	Влошаване на демографските показатели. Ниска заинтересованост на родителите.	Намаляване броя на учениците. Нарастване на социалните различия между учениците. Ниска мотивация за учене. Негативно отношение към училището.

Среда	Тенденции	Последствия
1	2	3
	Отрицателно влияние на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене.	
технологична	Подобряване на технологичното обезпечаване на образованието: ИКТ, интернет, електронни ресурси. Промяна във визията и съдържанието на педагогическите технологии.	Добра материална база, съдържаща условия за повишаване на качеството ефективността на образователния процес.
законова	ЗПУО и държавни образователни стандарти	Осигуряване на прозрачност и предвидимост на политиките, които се предприемат в системата. Постигнат разумен баланс между нормативност (рамка) и овластяване и свобода на отделните участници в процеса на училищното образование – училищата, учителите, родителите, учениците.

1. Мисия и визия на училището

1.1. Мисия

Мисията на Второ СУ „Никола Й. Вапцаров“, гр. Монтана е да подпомага учениците в развитието и усъвършенстването им в оптимална училищна среда, с квалифицирани педагогически специалисти и в партньорство с родителите. Усилията ни са насочени към придобиване от учениците не само на базисно образование, но и на актуални знания, умения и компетентности, които са им необходими, за да се реализират успешно в социалната среда, с проява на уважение към гражданските права на другите и отговорно собствено поведение.

1. Поддържане на високо качество и ефективност на цялостния образователен процес в съответствие с изискванията на ЗПУО както и на всички поднормативни актове, за да отговорим на предизвикателствата на времето, в което живеем.

2. Осигуряване на всеки ученик на висока степен на функционална грамотност в областта на чуждоезиковите комуникационни компетентности.

3. Придобиване на солидни знания при изучаване на информационните технологии и тяхното практическо приложение в целия образователен процес.

4. Спечелване и успешна реализация на различни национални и международни проекти.

5. Изграждане на стабилни партньорства и на взаимоотношения на толерантност и разбирателство.

6. Възпитаване и изграждане на необходими социални умения у младите хора за общуване и правилно поведение в обществото. Формиране на обществена култура и активна гражданска позиция у подрастващите.

7. Изграждане на личности, възпитани в дух на родолюбие и патриотизъм, с модерно виждане за света и с висока степен на конкурентоспособност, така че да превърнем България в просперираща европейска държава.

8. Развиване и поддържане на физическата дееспособност и подготовка за активен и здравословен начин на живот.

9. Създаване на условия за откриване, стимулиране и развитие на способностите на деца с изяви дарби в областта на науката, изкуствата и спорта, както и подпомагане на физическото, социалното и личностното им развитие.

10. Обогащане на книжното богатство на нашата библиотека, за да я превърнем в любимо място за отдих и творчество.

11. Възпитаване и изграждане на дух на родолюбие, задълбочаване и разширяване на инициативите, свързани с миналото и фолклорните традиции на Монтана и региона, на родината ни.

1. Визия

Второ СУ „Никола Й. Вапцаров“, гр. Монтана ще продължи да се утвърждава и развива като училище, предоставящо качествено и актуално образование, в което се прилагат съвременни педагогически технологии, което ангажира, подпомага и стимулира учениците и ги прави значими в учебния процес и извън него, владеещи полезни компетентности, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на общността.

1. Второ средно училище „Н.Й. Вапцаров“ ще запази своя облик и традиции. То ще се развива като училище с три етапа на образователна степен:

- начален етап: 1. – 4. клас;
- прогимназиален етап: 5. – 7. клас, съгласно новата образователна структура.
- първи гимназиален етап: 8. – 10. , съгласно новата образователна структура.
- втори гимназиален етап: 11. – 12., съгласно новата образователна структура.

2. Постигането на качествен образователен процес ще бъде реализирано с помощта на висококвалифицирани педагози, които имат съвременен мислене и могат успешно да приложат стандартите на новия ЗПУО.

3. С автономията, която ни позволява новият ЗПУО, ние ще разработим съвременни програми за факултативни и избираеми форми за придобиване на компетентности в съответствие с потребностите и интересите на учениците.

4. Ще приложим различни форми на обучение, заложи в новия ЗПУО –дневна, дуална, индивидуална, с цел да отговорим на потребностите и да дадем достъп до образование, както и за да предотвратим преждевременно отпадане и ранно напускане на училище.

5. Ще продължим да изграждаме и модернизираме учебната и спортната база за постигане на заложените в нашата мисия приоритети.

6. С цел да отговорим на изискванията за създаване на приобщаващо и подкрепящо образование, ще осигурим екип от висококвалифицирани специалисти: психолог, ресурсен учител, логопед, екип, който ще направи оценка и ще осъществи допълнителна подкрепа на деца и ученици, имащи необходимост от приобщаване и социализация.

7. Ще изработим Етичен кодекс на училищната общност, в създаването на който участват РС, Общественият съвет и ученическото самоуправление и ще се ръководим от него.

8. Ще продължим да осъществяваме целодневна организация на учебния процес като инструмент за превенция на отпадане от училище. Ще осигурим специализирана помощ и подготовка за развиване на таланти и удовлетворяване на потребностите и интересите на учениците .

9. Ще работим по национални програми и проекти, които да повишат качеството на образователния процес в училището и обогатяване на МТБ.

IV. Водещи принципи и ценности за развитие на институцията

Дейността на гимназията се осъществява на база заложените в стратегията водещи принципи:

- Равен достъп до качествено образование и гарантиране правото на свободен избор на всеки участник в образователния процес
- Хуманизъм, толерантност и отговорност и индивидуален подход към всеки ученик.
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
- Приемственост – съхранение и развитие на българските образователни традиции и устойчивост при прилагане на училищните политики.
- Иновативност и ефективност в педагогическата работа чрез използване на нови подходи, мерки и дейности.
- Прозрачност на управлението
- Партньорство и активно взаимодействие с всички заинтересовани страни.
- Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите от работата в училището, измеримост, отчетност и устойчивост на резултатите.

Ценностите на училището са:

- Осигуряване на качество на професионалното образование и обучение (ПОО), съобразено с политиката на МОН и изискванията на ЕС и съвета за осигуряване на качество на ПОО.
- Равни възможности за образование и обучение на всички ученици.
- Атмосфера на уважение, доверие и партньорство между участниците в образователния процес.
- Диалогичност и прозрачност в управлението на училището
- Чувствителност към проблемите на подрастващото поколение и индивидуалните потребности на всеки ученик.

V. Стратегически цели на образователната система и специфични за институцията цели

1. Стратегически цели:

Стратегическите цели в годишния план за дейността произтичат от целите и принципите на училищното образование /чл.3 от ЗПУО/ чл. 3. (1). В центъра на процеса на образование, възпитание и социализация се поставя ученикът с неговите заложби, интереси и потребности. С приоритет се извеждат: - усъвършенстване на управлението: ефективно използване на ресурсите за изпълнение на планираните дейности, оптимизиране на финансирането; - обогатяване на материално-техническата среда - иновативно въвеждане на „STEM обучението“, като ново учебно съдържание, нова учебна среда, нови методи на преподаване, нови роли на екипите от учители и служители. - екипно развитие – ефективно партньорство с родители и заинтересовани страни: приобщаване към проблемите на училището и съвременното училищно образование и мотивацията на целия екип от заинтересовани страни за постигане на повишаване качеството на образование в Второ СУ „Никола Й. Вапцаров“. - обхват и задържане на учениците чрез превръщане на училището в привлекателна, желана и търсена среда от участниците в образователния процес. Специфични цели на училището Специфичните цели, заложи в стратегията са обвързани с приоритетите на институцията и се отнасят до: - Опазване здравето на децата и на работещите в системата, на семействата и на всички ни около нас, както и в условията на продължаваща пандемична ситуация.

Затвърждаване авторитета на Второ СУ „Никола Й. Вапцаров“ и утвърждаването му като водещо училище на регионално и национално ниво.

- Повишаване квалификацията и мотивацията на педагогическите специалисти.
- Подобряване на материално – техническата база.
- Въвеждане на иновативни подходи в образователния процес и управлението на гимназията. - Поддържане и разширяване на спектъра от професии и форми на обучение. - Повишаване на резултатите от обучението и удовлетвореността от управление на институцията. - Извеждане на преден план интелектуалното, емоционално, социално, духовнонравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му, залегнали в дейностите по постигане на оперативните цели

Отчетът за изпълнение на плана за действие за учебната 2023-2024 година към стратегията е направен по приоритетни области и цели с конкретизиране на изпълнението на индикаторите по всяка една от тях и извеждане на резултата.

Стратегия за развитие на Второ СУ „Никола Й. Вапцаров“ е разработена на основание чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 7, ал. 1, т. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор. В съответствие с разпоредбите на чл. 263, ал. 4 от ЗПУО стратегията е насочена към изпълнение на стратегически и специфичните цели в следните приоритетни области:

1. качество на образованието и мерки за неговото повишаване;
2. патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците;
3. осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
4. гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
6. предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание;
7. приобщаване на деца и ученици;
8. противодействие на тормоза и насилието;
9. превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.

Съгласно чл. 263, ал. 6 от ЗПУО задачите за постигане на целите са планирани по години. Резултатите от изпълнението на задачите се отчитат в края на всяка учебна година.

Отчетът за изпълнението на Плана за действие и финансиране за учебната 2023/2024 година към Стратегията за развитие на училището за периода 2023 - 2024 година е приет от Обществения съвет, видно от протокол № 5/01.07.2024 г. и Решение № 3, взето с Протокол № 10/01.07.2024 г. от заседание на Педагогическия съвет.

ДИРЕКТОР
(подпис и печат)

Елка Станева

